

खण्ड ७, संख्या ७, भाद्र ६, २०८०

स्थानीय राजपत्र

केराबारी गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित
खण्ड ७, संख्या ७, भाद्र ६, २०८०

भाग-२

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

स्वीकृत मिति: २०८०।०५।०६

प्रमाणिकरण मिति: २०८०।०५।०६

प्रस्तावना :-केराबारी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र पशु विकास कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्दै पशु पालन व्यवसायको व्यवसायिकरण गर्न साथै केराबारी गाउँपालिकामा पशुपालन व्यवसाय प्रति किसानहरूको बढ्दो आकर्षण तथा पशुजन्य वस्तुको मागलाई मध्यनजर गर्दै केराबारी गाउँपालिकाले चालु

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८० आ.व.२०८०।०८१ को बजेट तथा कार्यक्रममा उल्लेख गरेका कार्यक्रमहरूको व्यवस्थित तथा पारदर्शी रूपमा कार्यान्वयन गर्न केराबारी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८० को दफा ५ बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरी केराबारी गाँउ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरि लागु गरेकोछ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यो कार्यविधिको नाम “केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रमसंचालन कार्यविधि, २०८०” रहेको छ ।

-यो कार्यविधि केराबारी गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :-

क) “कार्यक्रम” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने पशु विकास कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।

ख) “कार्यालय” भन्नाले केराबारी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

- ग) “कृषक” भन्नाले केराबारी गाउँपालिकाको कृषि ऐन, २०७७ अनुसार परिभाषित व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
- घ) “पशु सेवा शाखा” भन्नाले केराबारी गाउँपालिकाको अन्तर्गत रहेको पशु सेवा शाखा सम्झनु पर्दछ ।
- ङ) “कृषि समिति” भन्नाले केराबारी गाउँपालिकाको कृषि ऐन, २०७७ बमोजिम कार्यपालिकाबाट गठित गाउँपालिका स्तरिय कृषि समिति सम्झनु पर्दछ ।
- च) “ऐन” भन्नाले केराबारी गाउँपालिकाको कृषि ऐन, २०७७ लाई सम्झनु पर्दछ ।
- छ) “फर्म” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको निजि क्षेत्रका ब्यवसाय/उद्यमीको पशु सम्बन्धि ब्यवसाय गर्ने फर्मलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ज) “कम्पनी” भन्नाले ब्यवसाय गर्न चाहने व्यक्ति वा समुहले प्रचलित कानून अनुरूप दर्ता भएको पशु ब्यवसाय सम्बन्धित कार्य गर्ने कम्पनीलाई सम्झनु पर्दछ ।
- झ) “कृषक समूह” भन्नाले कृषि पेशामा सलग्न भईमिल्दाजुल्दा समस्या, आवश्यकता र चाहनाहरु

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

भएका न्यूनतम पन्ध्र वा सो भन्दा बढी व्यक्तिहरु मिलि सामुहिक प्रयासबाट कृषि क्षेत्रमा साझा उदेश्यहरु प्राप्त गर्न साविकको जिल्ला पशु सेवा कार्यालय तथा यस गाउँपालिकामा दर्ता भएका कृषक समूह सम्झनु पर्दछ ।

ज) “कृषि सहकारी” भन्नाले विगत सहकारी डिभिजन कार्यालय तथा जिल्ला कृषि विकास कार्यालय अन्तर्गत दर्ता भएका वा केराबारी गाउँपालिका भित्र रहेका सहकारी ऐन, २०७५ अनुरूप दर्ता भएका सस्था सम्झनु पर्दछ ।

ट) “अनुदान” भन्नाले यस कार्यविधि अनुरूप संचालन गरिने कार्यक्रमको लागि कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने रकम वा जिन्सी सामग्रीलाई सम्झनु पर्दछ ।

ठ) “अनुदानग्राही” भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक/फर्म/कृषकसमूह/कृषि तथा बहुउदेश्य सहकारी सस्था आदिलाई सम्झनु पर्दछ ।

ड) “स्वीकृत बार्षिक बजेट” भन्नाले केराबारी गाउँपालिकाको चालु आ.व.बाट पशु विकास कार्यक्रम

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

संचालनको लागि तोकिएको बजेट रकम भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

ढ) “बिपन्न सदस्य” भन्नाले सम्बन्धितवडा कार्यालयले बिपन्न हो भनि सिफारिस गरेको सदस्य सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद २

पशु विकास कार्यक्रम संचालनका क्षेत्र

३. कार्यक्रमका क्षेत्र:- केराबारी गाउँपालिकाको चालु आ.व.२०८०/०८१ मा देहाय बमोजिमका क्षेत्रहरू मध्ये कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछ ।

- क) बाखा र बंगुरको खोरनिर्माण तथा सुधार कार्यक्रम,
- ख) गाई,भैसी तथा बाखा पकेट बिकाश कार्यक्रम,
- ग) डेरी तथा पशुपालन सम्बन्धी सामग्री बितरण कार्यक्रम,
- घ) माछा पोखरी निर्माण तथा मर्मत सुधार कार्यक्रम,
- ङ) पशु शिविर सञ्चालन कार्यक्रम,
- च) माहामारि रोग नियन्त्रण कार्यक्रम
- छ) पशु स्वास्थ्य प्रवर्दन कार्यक्रम ।

परिच्छेद ३

पशु विकास कार्यक्रम संचालनका उद्देश्यहरू

४. पशु विकास कार्यक्रम उद्देश्य :- पशु विकास कार्यक्रम संचालनका उद्देश्यहरू

देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

१. गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बार्षिक बजेटको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।
२. केराबारी गाउँपालिकामा दर्ता भएका वा व्यवसायिकपशुपालन कृषकलाई आवश्यकपर्ने पशुजन्य सेवाहरू उपलब्ध गराउने ।
३. पशुपन्छीहरूको रोग निदान, उपचार र नियन्त्रणमा सहयोग गर्ने ।
४. पशु स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतना अभिविद्धि गर्ने ।
५. पशु उपजहरूको उत्पादनमा वृद्धि गरि आयात कम गर्ने ।
६. बेरोजगार जनशक्तिलाई पशुपालन व्यवसायमा आकर्षित गराई रोजगारी सिर्जनाको माध्यमबाटयुवाहरूको पलायनलाई कम गर्ने ।
७. अनुदानको कार्यक्रम सञ्चालन गरि पशुपालन व्यवसायमा कृषकहरूलाई आकर्षित गराउने ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

८. केराबारी गाउँपालिकालाई पशुजन्य उपजमा आत्मनिर्भर बनाउने आदि ।

परिच्छेद ४

पशु विकास अनुदान कार्यक्रम मुल्यांकन समिति

५. **मुल्यांकन समिति** :- यस कार्यविधिको दफा ३ बमोजिमका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न प्रस्ताव मुल्यांकन तथा स्वीकृतिका लागि केराबारी गाउँपालिकाको कृषि ऐन, २०७७ को दफा ... बमोजिम गठन भएको कृषि समितिले गर्ने छ । मुल्यांकन समितिले आवश्यकता अनुसार मुल्यांकनका लागि अन्य मापदण्ड तयार गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद ५

अनुदानग्राहीको छनौट तथा सम्झौता सम्बन्धी व्यवस्था

६. **सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने** :- कार्यालयले दफा ३ बमोजिमका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक कृषि फर्म, कृषक समुह / कृषि सहकारी तथा साझेदार सस्थाहरूलाई प्रस्ताव पेश गर्न कार्यालयले पन्ध्र दिनको समयबधि दिई अनुसूची १ बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

७. प्रस्ताव पेश गर्नु पर्ने :- दफा ६ बमोजिम जारी भएको सूचनामा उल्लेखित कार्यक्रममा सहभागी भई लागत साझेदारी मार्फत अनुदान प्राप्त गर्न इच्छुक अनुदानग्राहीहरूले दफा ६ बमोजिम समयावाधी भित्र अनुसूची २ बमोजिमको आवेदन साथ अनुसूची ३ बमोजिमको कर्षयोजना तयार गरि कार्यालयमा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

८. स्वीकृतिको लागि पेश गर्नु पर्ने :-दफा ५ बमोजिमको मुल्याकन समितिले दफा ७ बमोजिम प्राप्त प्रस्तावहरू अनुसूची ४ बमोजिममुल्याकन गरि प्राप्त अंकका आधारमा प्रस्तावको स्वीकृतिको लागि गाँउ कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

९. सम्झौता सम्बन्धी व्यवस्था :- (१) कार्यालयले कार्यपालिकाबाट प्रस्ताव स्वीकृत गरिएको अनुदानग्राहीलाई सात दिन भित्र प्रस्ताव स्वीकृत भएको जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(२) प्रस्ताव स्वीकृत भएको अनुदानग्राही ले प्रस्ताव स्वीकृत भएको जानकारी पाए पश्चात सम्झौताको लागी देहाय बमोजिम कार्य गर्नु पर्नेछ ।

(क) जानकारी दिएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र समन्धित साझेदार सस्थाले कार्यलयसंग अनुसूची ५ बमोजिम सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

- (ख) उपदफा १ बमोजिम समय अवधि भित्र सम्झौता गर्न नआएमा क्रमशः दोस्रो र तेस्रो प्राथमिकतामा रहेको साझेदार सस्थासंग सम्झौता गर्न सक्ने छ ।
- (ग) रित पुर्बकको एक मात्र प्रस्ताव दर्ता हुन आएमा छनौट गरि सम्झौता गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (घ) उपदफा (३) बमोजिम प्रस्ताव आहान गर्दा प्रस्ताव नपरेमा वा एक मात्र प्रस्ताव परि सम्झौता गर्न नआएमा गाउँपालिका पुन प्रस्ताव आव्हान गर्नेछ ।

परिच्छेद ६

बाखा र बंगुरको खोर निर्माण तथा तथा सुधार कार्यक्रम

१०.बाखा तथा बंगुरको खोर सुधार तथा निर्माण कार्यक्रम :-गाउँपालिकाभित्र बाखा तथा बंगुर पालन व्यवसायको साम्भावना अत्यधिक रहेको र उक्त व्यवसायप्रति किसानहरुको बढ्दो आकर्षणसाथै स्थानीय बजारमा बाखा र बंगुरको मासुको बढ्दो माग रहेको हुँदा स्तरिय मासुको उत्पादन र सहज आपूर्तिको व्यवस्था गर्दै बाखातथा बंगुरपालन व्यवसायलाईसुदृरिकरण गरी कृषकहरुको आर्थिक उन्नति गराउने उदेश्यले केराबरि गाउपालिकामा यो

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०
कार्यक्रम आगाडी सारिएको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान दिदा भौतिक
निर्माण तथा जिन्सी सामग्री वा उपकरण खरिद आदिमा अनुदान दिइनेछ ।

११. बाखा तथा बंगुरकोखोर सुधार तथा निर्माण कार्यक्रम संचालन विधि:-
(१)गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र रहेको अनुदानग्राही संगको लागत साझेदारीमा
कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(२) यस गाउँपालिकामा कानुनि रूपमा दर्ता भई हालसम्म पशु
ब्यवसाय गरिरहेको देहाय बमोजिमका फर्महरुलाई यस कार्यक्रममा समावेश
गराईनेछ ।

क) साझेदार संस्थाका सदस्यले बाखाकोहकमा कम्तिमा
विस वटासम्ममाँउ र बंगुरको हकमा पाँच माउ पालेको
हुनुपर्ने छ ।

ख) साझेदार संस्था सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको हुनु
पर्नेछ ।

ग) सहकारीले बाखा तथा बंगुर पालनगर्न छुट्टै उपसमिति
गठन गरेको हुनु पर्ने ।

घ) आफुसंग भएको बाखा,खसी,बोका/बंगुर,पाठा,पाठी
बिक्रि भएमा पुन अर्को बाखा/बंगुर थपी ब्यवसायलाई
नियमित गर्नु पर्नेछ ।

ड) घाँस

च) बिपन्न सदस्य,पिछडीएको क्षेत्र तथा समुदायलाई विशेष प्राथमिकता दिइ कार्यक्रम संचालन गरिने छ । साथै, भौतिक पूर्वाधार र बजारको व्यवस्था भएको स्थानलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१२.न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेको हुनुपर्ने :-यो कार्यक्रममा अनुदान लिए पश्चात बाखाको हकमा कम्तिमा विस वटा माउबाखा र बंगुरको हकमा पाँच माउबंगुर पालन गर्न सक्ने खोर निर्माण गर्नुपर्ने छ । यसका अतिरिक्त खोर निर्माण गर्दा बाखाको लागिटाड भुईँबाट ३-५ फिटउचाई भएको हुनु पर्ने र माउबंगुरको लागि ५-७ फिट ल. x चो.भएको हुनुपर्नेछ साथै,भकारो अर्थात् मलखाध फ्याक्ने खाडललाई घाम पानिबाट जोगाउनको लागि छानाको ब्यवस्था गरिनु पर्ने कुरालाई आधार मानि अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद ७

ब्यबसायिक गाई, भैसी तथा बाखा पकेट बिकाश संचालन कार्यक्रम

१३. गाई, भैसी तथा बाखा पकेट बिकाश कार्यक्रम:-केराबारी गाउँपालिका भित्र दुग्ध तथा मासु उत्पादन व्यवसायहरूको सक्रियता रहनु को साथै गाँउपालिकाको क्षेत्रमा बनजंगल तथाचरण क्षेत्रको पर्याप्ततारहेकोलेगाउँपालिकामा व्यवसायिक रूपमा गाई,भैसी र बाखा पकेट क्षेत्रनिर्धारण गरि गाउँपालिकालाई दुध र मासुमा आत्मनिर्भर बनाउदैदुधतथा मासु जन्य उपजहरूको निर्यातलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले गाई, भैसी तथा बाखा पकेट बिकाश कार्यक्रमलाई अगाडी सारिएको छ ।

१३. गाई, भैसी तथा बाखापकेट बिकाश कार्यक्रम संचालन बिधि :- (१) यो कार्यक्रम गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको कुनै एउटा वडाको कुनै एउटा टोलमा संचालन गरिनेछ ।

(२) गाउँपालिकामा कानुनि रूपमा दर्ता भएका अनुदानग्राहीलाई सहभागी गराई लागत साझेदारीमा यो कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

(३) कार्यक्रममा सहभागी हुन ईच्छुक साझेदार संस्थाहरूलाई प्रस्ताव पेश गर्न १५ दिनको समयबधि दिई अनुसुची १ बमोजिम गाउँपालिकाले सूचना प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

(४) गाई,भैसी तथा बाखा पकेट बिकाश कार्यक्रम संचालन गर्दा कुन/कुन योजना छनोट गर्ने भन्ने निर्णय यस कार्यविधिमा उलेख भएका मध्येबाट अनुदानग्राही ले छनोट गर्नेछ ।

१५. अनुदान र स्वलगानीको विवरण :-गाई,भैसी तथा बाखा पकेट

कार्यक्रममा अनुदानग्राहीले पाउने अनुदान र स्वलगानीको विवरण देहाय बमोजिम हुनेछ :-

क्र.स	विवरण	अनुदान प्रतिशत
१	खोर निर्माण तथा सुधार	तोकिएको कुलरकममा ८५%
२	तालिम तथा प्राबिधिक सेवा	तोकिएको कुलरकममा १००%
३	जिन्सी तथा सामग्री र औषधि	तोकिएको कुलरकममा ५०%
४	उन्नत नस्लका पशुपन्छी खरिद	७५ प्रतिशत

(क)यो कार्यक्रममा अनुदान लिए पश्चात कम्तिमा पाँच बर्ष सम्म ब्यवसाय छोड्न तथा उत्पादन दिई रहनेगाई,भैसी बाखा बेचनपाईनेछैन भने १.५ बर्ष भित्र पहिलो पटक को एउटा पशु बराबर एउटा पाठी/बाछी/पाडी कृषि समितिको निर्णय बमोजिम अर्को किसानलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने छ ।

(ख)साझेदारि गर्ने ईच्छुक संस्थाले उपदफा १ बमोजिमको समय अबधि भित्र अनुसूची २ बमोजिमको आबेदन साथ अनुसूची ३ बमोजिम कार्ययोजना तयार गरि कार्यलयमा प्रस्ताव दर्तागरा उनुपर्ने छ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

(ग)गाई,भैसी तथा बाखा (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालनकोलागि

तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम न्युनतम संख्याको आधार पुरा

भएको हुनुपर्नेछ।

पशु	इकाई	संख्या	कैफियत
गाई/भैसी	उन्नत स्थानीय/बर्णशंकर	५० माउ १०० माउ	३५०लिटर दुध दैनिक उत्पादन गरि संकलन गर्ने कृषक वा समूह/सहकारी
बाखा	संख्या	५०० माउ	खसी, बोका उत्पादन गर्ने गरेको
बंगुर	संख्या	८० माउ	पाठा,पाठी उत्पादन गर्ने गरेको

परिच्छेद ८

पशुपालन व्यवस्थापनको लागि सामग्री बितरण कार्यक्रम

१६. पशुपालन व्यवस्थापनको लागि सामग्री बितरण कार्यक्रम :- केराबारी गाउँपालिका भित्रका पशुपालन व्यवसायमा सक्रिय नागरिकहरूलाई पशु आहार व्यवस्थापनमा प्रविधिको प्रयोग गर्न प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले चापकटर तथादाना बनाउने मिलकृषकहरूको आवश्यकता र माग अनुसारका उपकरणहरू उपलब्ध गराउने कार्यक्रम राखि पशुपालक कृषकहरूलाई उत्प्रेरित गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम राखिएको हो ।

१७.सामग्री बितरण कार्यक्रम संचालन बिधि :- (१) यस गाँउपालिका भित्र रहेको पशुपन्छी ब्यवसायहरूलाई समावेश गराई कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

(२) गाउँपालिका तथा पशुपन्छी सेवा शाखामा कानुनी रूपमा दर्ता भएका अनुदानग्राहीहरूलाई सहभागी गराई लागत साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१८. अनुदानको न्यूनतम मापदण्ड:-साझेदार सस्थाको ब्यवसाय संचालनमा भएको हुनु पर्ने र फर्मको हकमा कम्तिमा माउ गाई संख्या ०५, माउ भैसी संख्या ०५, माउबंगुर संख्या ०५ माउ बाखा संख्या २० आदि पाल्दै उत्पादन हुदै गरेको अर्थात् सम्पूर्ण ब्यवसाय, फर्महरू मापदण्ड अनुसार हुनुपर्ने ।

१९ अनुदान र स्वलगानीको बिबरण :-गाई,भैसी तथा बाखा पकेट कार्यक्रममा साझेदार संस्थाले पाउने अनुदान र स्वलगानीको बिबरण देहाय बमोजिम हुनेछ :-

१. जुनसुकै जिन्सी सामग्रीमा कुल लागतको ७५ प्रतिशत अनुदान दिईनेछ ।

परिच्छेद ९

माछा पोखरी निर्माण तथा सुधार

१८. माछा पोखरी निर्माण तथा मर्मत सुधारकार्यक्रम :- केरावारी गाँउपालिका क्षेत्र भित्र माछापालन व्यवसायलाई व्यावसायिकरूपमा सञ्चालन पालन गर्न तथा भएका माछापोखरीहरूलाई व्यवस्थित गरी किसानहरूलाई प्रोत्साहन गर्न माछा पोखरी निर्माण तथा मर्मत सुधारकार्यक्रम सञ्चालन गर्न लागिएको हो ।

१९. नयाँ पोखरी निर्माण तथा पुरानो पोखरी मर्मत संभार कार्यक्रम सञ्चालन विधि :- (१) केरावारी गाँउपालिका भित्र यो कार्यक्रमबाट पोखरी निर्माण तथा संचालनमा रहेका पोखरीहरू मर्मत गर्न सकिने छ ।

(२) नयाँ पोखरी निर्माणका लागी प्राविधिक मुल्याङ्कनका आधारमा बढिमा पच्चहत्तर प्रतिशत अनुदान (प्रतिकट्टा जलासय क्षेत्रपन्ध्र हजार) गाँउपालिकाले उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(३) पुरानो पोखरी मर्मत तथा सुधारका लागी प्राविधिक मुल्याङ्कनका आधारमा बढिमा पच्चास प्रतिशत(प्रतिकट्टा जलासय क्षेत्रफल सात हजार) अनुदान गाँउपालिकाले उपलब्ध गराउने छ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

(४) यो कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदानग्राहिले गाँउपालिकाको प्राविधिकले तयार पारेको ईष्टिमेट तथा तोकिएको मापदण्ड बमोजिम पोखरी निर्माण गर्नुपर्नेछ ।

(५) यो कार्यक्रममा सहभागी हुन पोखरी नयाँ पोखरी निर्माणको हकमा कम्तिमा पाँच कठा जलासय क्षेत्रमा निर्माण गर्न प्रस्तावित हुनु पर्दछ तथा पुरानो पोखरी मर्मत कार्यका लागी समेत पाँच कठा जलासय क्षेत्रफलमा पोखरी निर्माण गरी माछापालन गरिरहेको हुनुपर्नेछ ।

२१. पशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया :- पशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रमका सञ्चालन प्रक्रिया देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

१) केराबारी गाउँपालिकामा दर्ता भएका व्यवसायिक पशुपालान फर्महरुलाई यस कार्यक्रममा सहभागी गराईनेछ ।

२) केराबारी गाउँपालिकामा दर्ता भएका तपशिल बमोजिमका पशु वस्तु संख्या रहेका फर्महरुलाई अनुगमन गरि यस कार्यक्रममा सहभागी गराईनेछ ।

१. गाई,भैसीपालनको हकमा कम्तिमा ५ माउहुनुपर्ने,

२. पाडापाडीपालनको हकमा कम्तिमा १० वटा पाडापाडी हुनुपर्ने,

३. बाख्रापालानको हकमा कम्तिमा २० माउ हुनुपर्ने,

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

४. बंगुर/सुगुरको हकमा कम्तिमा पाठापाठी उत्पादनका लागि ५ माउ र मासु उत्पादनका लागि १०वटा हुनुपर्ने,

५. मत्स्यपालनको हकमा कम्तिमा ५ कठा क्षेत्रमा हुनुपर्ने ।

३) गाउँपालिकाले कानूनी रूपमा यस गाउँपालिकामा दर्ता भएकापशुफर्मकालागि आवश्यक पर्ने औषधि, भ्याक्सिन तथा अन्य सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।

२२. पशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागत विवरण :-१) यो कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूको सञ्चालन गर्न पाच लाख रुपैया बिनियोजन भएको छ । जसको वितरण देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क्र.स.	क्रियाकलाप	लागत (रु)
१.	कम्तिमा १०० वटा व्यवसायिक पशुपालन फर्महरूलाई रु.५०००।-बराबरको परजीवी नियन्त्रण, भिटामिनर मिनरलका औषधिहरू तथा अन्य सामग्री उपलब्ध गरिनेछ ।	५०००००।-

परिच्छेद ११

एकीकृत पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन

२३. एकीकृत पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन:- केराबारी गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्था अनुसार पशु स्वास्थ्य सेवा समान रूपमा प्रदान गर्न नसकिएको र गाउँपालिका क्षेत्रमाव्यवसायिक रूपमा पशुपालन बृद्धिसँगै पशु स्वास्थ्य सेवाको माग बढ्दै गएको र गाउँपालिकाको सबै वडामा पशु सेवा उपलब्धता नभएको यथार्थतालाई दृष्टिगत गरि यस कार्यक्रम मार्फत शाखाको पहुँच नपुगेको वडा तथा क्षेत्रमा एकीकृत पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने अभिप्रायले गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम मार्फत यो कार्यक्रम ल्याईएको हो ।

२४. एकीकृत पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया : १) यस कार्यक्रमको सञ्चालन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) गाउँपालिकाको कृषि समिति र वडासँग समन्वय गरि आवश्यकता अनुसार कृषि समितिले शिविर सञ्चालनको स्थान छनौट गर्नेछ ।

ख) शिविर सञ्चालनको स्थान छनौट पश्चात शिविर सञ्चालनको मिति र स्थान सम्बन्धि विषयको जानकारी वडा कार्यालय मार्फत गाउँपालिकाले सरोकारवालालाई गराउनेछ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

ग) गाउँपालिकाले शिविर टोली सहित शिविरका लागि आवश्यक पर्ने औषधि, भ्याक्सिन तथा अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्नेछ ।

घ) गाउँपालिकाले एउटा शिविरमा साना र ठुला गरि कम्तिमा ८०० पशुपन्छीलाई आवश्यक पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनेछ ।

२५. एकीकृत पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन खर्च:- १) यो कार्यक्रम मार्फत शिविरको संचालन शाखाको पहुँच नपुगेका गाउँपालिका तिन वटा स्थानमासञ्चालन हुनेछ जसको लागि जम्मा ४५००००/लाख पचास हजार विनियोजन गरिएको छ । एक शिविर संचालन गर्नको लागि आवश्यक सम्पूर्ण क्रियाकलापहरूमा अधिकतम एक लाख पचास हजार रुपैया सम्म खर्च गर्न पाइनेछ ।

क्रस	क्रियाकलाप	लागत (रु)
१	औषधि, खोप तथा अन्य सामग्री	१४५०००।-
२	विविध खर्च	५०००।-

परिच्छेद १२

माहामारि रोग नियन्त्रन कार्यक्रम

२६. परिचय

पशुपन्छिहरूमा बिभिन्न माहामारि रोगहरूले गर्दा वर्षेनी धेरै संख्यामा पशुधनहरूको क्षेति भइरहेको छ र हाल देश ब्यापि रूपमा फैलिएको लम्पि स्किन तथा अन्य माहामारि रोगहरू बाट पनि धेरै पशुबस्तुहरू प्रभावितभईरहेको छ । जस रोगको कारणले पशुपन्छिहरू मृत्यु हुने, कम्जोर हुने, दुध उत्पादन घट्ने र बाझोपन तथा प्रजनन बिक्रितिहरूको समस्या निम्त्याउने हुदाँ यस पालिकाका कृषक ले पशुपालन बाट हाल ठुलो आर्थिक नोक्सानि ब्यहोर्नु परेको छ । यसर्थ पशुपन्छीहरूमा पटक/पटक माहामारीको रूपमा हुने सरुवा रोगको नियन्त्रण गर्न खोपकर्ता(भ्याक्सिनेटर)लाई दिईने पारिश्रमिक र संचालन बिधि तैयार पारिएको छ ।

२७. खोप संचालनका बिधि ;

स्थानिय पशु शेवा शाखाले खोप कार्य गर्नेको लागि खोप लगाउने पशुको संख्या तथा स्थानको आधारमा भ्याक्सिनेटर को रूपमा ग्रा.प.स्वा.का.,निजि स्तरमा कार्यरत भेटेरिनेरि जे.टि/जे.टि.ए,पशु चिकित्सक र आवश्यक परेको अवस्थामा सरकारि सेवामा रहेको प्राबिधिकहरूलाई समेत खोप कार्यको अवधि भर करार सम्झौता गरि/गराइ काममा लगाइने छ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

प्राप्त खोपहरु निर्धारन भएको स्थान र संख्यामा संचालन तथा ब्यवस्थापन गर्ने, घोल बनाइ प्रयोग गरिने खोपहरुलाई सकेसम्म छिटो(आधा घण्टामा)प्रयोग गर्नु पर्नेछ र खोप तथा खोपको लागि पर्ने आवश्यक सामाग्रीहरु स्थानीय तहको पशुपन्छि सेवा शाखाले उपलब्ध गराउनु पर्ने छ । साथै पशुपन्छि बिकासकार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०८० मा उल्लेख भए बमोजिम खोपको पारिक्षमिक नियुक्ति भएको खोप कर्ताले आवश्यक विवरण सहितको प्रमाणित कागजातहारु पसगरे पश्चात नियम अनुसार भुक्तानि गरिने छ ।

२८. खोप कर्ताको पारिक्षमिक सम्बन्धि ;

पशुपन्छिमा बिभिन्न माहामारि रोगको कारणले बर्षेनी धेरै संख्यामा पशुपन्छिको क्षेति भइ किसानको नोक्सानि हुनाले । रोग नियन्त्रणका लागि प्रत्येक बर्ष खोप कार्यक्रम गर्नु पर्ने हुन्छ । सो खोप संचालनका लागि खोपकर्ता (vaccinator) हरुलाई दिइने पारिक्षमिक तोकिए बमोजिम निम्न अनुसार हुने छ ।

क्र.स.	पशुपन्छीको विवरण	शुल्क प्रति (पशु)	कैफियत
१	गाई,भैसी,बाछ्छा,बाछ्छी,पाडा,पाडी	रु२०.	
२	भेडाबाखा,	रु.५	
३	सुगुर,	रु१०.	
४	पन्छि	रु२.	

परिच्छेद १३

बिबिध

२९.आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि ब्यबस्था :- (१) दफा ३ बमोजिमका क्षेत्रहरूमा संचालन भएका कार्यक्रमहरूको लेखांकन तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धि ब्यबस्था प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

(२) उलेखित कार्यक्रमहरूको संचालनको लागि आवश्यक कर्मचारी तथा बिज्ञहरूको ब्यबस्थापन गाँउपालिकाले गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२)बमोजिम कर्मचारी तथा आवश्यकता अनुसारका बिज्ञहरूको दैनिक भ्रमण भताको ब्यबस्थापन प्रचलित आर्थिक नियमानुसार गाउपालिकाले गर्ने छ ।

३०. अनुगमन मुल्यांकन तथा प्रतिबेदन सम्बन्धि ब्यबस्था:-यस कार्यक्रमको अनुगमन गाँउपालिकाबाट गठित अनुगमन समितिले गर्न सक्नेछ । सो कार्यक्रमको प्रतिबेदन गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्ने छ ।

३१. थपघट र हेरफेर गर्न सक्ने :- यस कार्यविधिको कार्यन्वनलाई थप ब्यबस्थित र प्रभावकारी बनाउन कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधिमा थपघट तथा खारेज गर्न सक्ने छ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

३२. प्रचलित कानून बमोजिम हुने:- यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका बिषय यसै कार्यविधि बमोजिम र अन्य बिषयहरूको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुने छ ।

३३. कारवाही हुने :-सम्झौता अनुरूप काम नगर्ने लाभग्राहीको अनुदान रकम कार्यालयले रोक्का गर्न सक्नेछ ।

३४. खारेजी र वचाउ: केराबारी गाउँपालिकाको पशुसेवा कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७९ लाई खारेज गरिएको छ । उक्त कार्यविधि बमोजिम भएका कामकारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ ।

अनुसूची १

(दफा ९ को उपदफा ३ संग सम्बन्धित)

कार्यक्रम सम्बन्धि प्रस्ताव आह्वान सम्बन्धि सुचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति :-

आ.ब.-----को स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा रहेको -

-----कार्यक्रममा सहभागी हुन् ईच्छुक

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

कृषक/समुह/समिति/सहकारीलाई यस गाउँपालिकासंग लागत साझेदारी गर्न दरखास्त दिन आह्वानको लागि यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सुचना प्रथम पटक प्रकाशित मितिले १५ दिन भित्र तोकिएको आबेदन अनुसार प्रस्तावित कार्ययोजना सहित यस कार्यलयमा निबेदन दिनहुँन सुचित गरिन्छ । आबेदन साथ तपसिलको कागजातहरु सहितका बिबरणहरु खुल्ने कागजात पेश गर्नुपर्ने छ । साथै थप जानकारीको लागि यस गाउँपालिकाको पशुपन्छी सेवा शाखामा सम्पर्क गर्नुहुन यसै सुचनाबाट जानकारी गराईन्छ ।

तपसिल :

१. अनुसूची २ बमोजिमको आबेदन फारम,
२. अनुसूची ३ बमोजिमको कृषक समुह समितिको कार्योजना,
३. कृषक फर्म/कृषक समुह/समिति दर्ता/नवीकरण प्रतिलिपि,
४. ब्यबसाय भाडामा लिएको भए जग्गा भाडा लिएको पत्र,
५. फर्म/समुह/समिति/संस्थामा रहेको पशुपन्छी संख्या,
६. स्थायी लेखा नं.(पान) र गत आवको करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
७. ब्यबसायको क्षमता, जग्गा घास रोपनको क्षेत्रफल आदि ।

अनुसूची -२

दफा ९ को उपदफा ४ संग सम्बन्धित

आवेदन पत्र

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यु
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, केराबारी।

बिषय :

केराबारी गाउ पालिकाबाट मिति -----मा प्रकाशित सुचना अनुसार दरखास्त मांग भए बमोजिम -----कार्यक्रममा सहभागी हुने चाहना भएकोले तपसिल बमोजिमको कागजातहरु संगन राखी नियमानुसार यो निवेदन पेश गरेको छु । गाउपालिकाबाट अनुदान रकम प्राप्त भएमा यस कार्यविधि र प्रचलित कानुन बमोजिमका शर्त अनुसार कार्य सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछु ।

तपसिल

१. अनुसूची ३ अनुसारको कार्ययोजना
२. कृषक/समुह/समिति दर्ता प्रमाण पत्र
३. ब्यवसाय भाडामा लिएको भए जग्गा भाडामा लिएको पत्र
४. फर्म/समुह/समितिसंग रहेको पशुपन्छी संख्या खुल्ने कागजात
५. घास लगाएको क्षेत्रफल आदि ।

निवेदक

नाम :

पद :

दस्तखत :

फर्म /समुह /समितिको छाप /मिति :

अनुसूची ३

(दफा ९को उपदफा ४ संग सम्बन्धित)

साझेदार फर्म/समुह/समिति/संस्थाले पेश गर्नुपर्ने कार्ययोजना बिबरण

कार्यकर्मको नाम :

संस्थाको नाम :

ठेगाना :

मिति :

रकम हजारमा :

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	स्थानीय सरकारको अनुदान	साझेदारको स्वलागानी	जममा लगानी	कैफियत
१					
२					

निवेदक

नाम :

दस्खत :

समुह/समिति/फर्म/संस्था :

मिति :

अनुसूची ४

(दफा ९ को उपदफा ५ संग सम्बन्धित)

फर्म/समुह/समिति/संस्था छनोट गर्दा अपनाईने मूल्यांकनको दाँचा

क्र. स.	द. न.	निवे दक सं स्था को नाम	ठे गा ना	कार्ययो जना २५	ब्यवसा यको साम्भा ब्यता २५	अनुभव/ तालिम १०	बिप्पन फर्म/ संस्था ५	घास लाग्ना एको क्षेत्र् वाघस बिका स खेति २५	आफै ले ब्यब साय संचा लन गरेको अब स्था मा १०	कु ल प्रतां क १ ० ०

कृषि समिति प्रतिनिधि पशुपन्छी सेवा शाखा प्रतिनिधि

अनुसूची ५

सम्झौता पत्र

यस गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष -----मा पशुपन्छी सेवा शाखा तर्फ बाट संचालन हुने -----
-----कार्यक्रमको लागि केराबारी गाउँपालिकाको कार्यालय (यस भन्दा पछाडी प्रथम पक्ष भनिने) र छनौट भएका फर्म/समुह/समिति/संस्था -----
----- (यसभन्दा पछाडी दोस्रो पक्ष भनिने) बिच तपसिलका शर्तनामाको अधिनमा रही कार्यक्रम संचालन गर्न सम्झौता भएको छ ।

शर्तनामाहरू :

१. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई -----कार्यक्रम संचालनको लागि बडीमा २ दुई किस्ता मा अनुदान रकम बैक खातामा जम्मा गरि उपलब्ध गराउने छ । अनुदान रकम प्राप्त गर्न दोस्रो पक्षले अनिवार्य रुपमा बिल/भापाई पेश गर्नुपर्ने छ ।
२. दोस्रो पक्ष बाट अनुदान रकमको दरुपयोग भएमा प्रथम पक्षले साबा र सोको १०%हर्जाना सहित रकम असुल उपरको लागि प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक कारबाही गर्ने छ ।
३. तोकिएको प्राविधिक बिषयवस्तु लाई दोस्रो पक्षले अनिवार्य रुपमा पालना गर्नु पर्ने छ ।

केराबारी गाउँपालिकाको पशु विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८०

४. ब्यबसाय बाट उत्पादित बस्तुको बजारको ब्यबस्था दोस्रो पक्ष स्वमले नै गर्नुपर्नेछ ।

५. प्रथम पक्षले नियमित रूपमा कार्यन्वनको अबस्था बारेमा अनुगमन/निरिक्षण गर्नुपर्नेछ ।

६. दोस्रो पक्षले प्रथम पक्षलाई नियमित रूपमा मासिक प्रगति बिबरण बुझाउनु पर्नेछ ।

७. यस सम्झौतामा उलेखित काम गर्दा परि आउँन सक्ने कुनै पनि भबितब्यको पूर्ण जिम्मेबारी दोस्रो पक्षले स्वयम हुनेछ ।

८. यस सम्झौतामा उलेख भएको बिषय यसै सम्झौता बमोजिम र यसमा उलेख नभएका बिषयहरु प्रचलित एन/नियम बमोजिम हुनेछ ।

दोस्रो पक्षको तर्फ बाट :पशुपन्ध्री सेवा शहखा तर्फ बाट पहिलो पक्षको तर्फ बाट

नाम : नाम : नाम :

ठेगाना : ठेगाना : ठेगाना :

सम्पर्क न. : सम्पर्क न. :सम्पर्क न. :

आज्ञाले,
विनोद भट्टराई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत